

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 31. srpnja 2024.
(OR. en)

12622/24

Međuinstitucijski predmet:
2024/0200(NLE)

UD 154
COEST 477
WTO 98

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	30. srpnja 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 341 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje treba donijeti u ime Europske unije u Carinskom pododboru osnovanom Sporazumom o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane, o izmjeni Protokola I uz taj Sporazum, u pogledu definicije pojma „proizvodi s podrijetlom” i načina administrativne suradnje u odnosu na „propusnost” Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla i prijelaznih pravila o podrijetlu

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 341 final.

Priloženo: COM(2024) 341 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.7.2024.
COM(2024) 341 final

2024/0200 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba donijeti u ime Europske unije u Carinskom pododboru osnovanom Sporazumom o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane, o izmjeni Protokola I uz taj Sporazum, u pogledu definicije pojma „proizvodi s podrijetlom” i načina administrativne suradnje u odnosu na „propusnost” Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla i prijelaznih pravila o podrijetlu

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se Prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje u ime Unije treba zauzeti u Carinskom pododboru osnovanom Sporazumom o pridruživanju između EU-a i Gruzije u vezi s predviđenim donošenjem odluke o izmjeni Protokola I uz Sporazum o pridruživanju između EU-a i Gruzije.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane

Cilj je Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane¹ („Sporazum”) postizanje postupne gospodarske integracije Gruzije u unutarnje tržište EU-a. Sporazum je stupio na snagu 1. srpnja 2016.

2.2. Carinski pododbor

Carinski pododbor osnovan u skladu s odredbama članka 74. stavka 1. Sporazuma može odlučiti izmijeniti odredbe Protokola I o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje (članak 4. Protokola I). Carinski pododbor svoje odluke i preporuke sastavlja na temelju dogovora dviju stranaka.

2.3. Predviđeni akt Carinskog pododbora

Na svojem sljedećem sastanku ili razmjenom pisama Carinski pododbor treba donijeti odluku o izmjeni odredaba Protokola I o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje („predviđeni akt”).

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Na prvom tehničkom sastanku o prijelaznim pravilima o podrijetlu, održanom 5. veljače 2020. u Bruxellesu, većina ugovornih stranaka Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija”)² složila se s provedbom revidiranih pravila Konvencije („prijelazna pravila o podrijetlu”)³ usporedno s pravilima Konvencije, na prijelaznoj bilateralnoj osnovi, do donošenja revidiranih pravila Konvencije.

Od 1. rujna 2021. na snagu je stupila mreža bilateralnih protokola o pravilima o podrijetlu među ugovornim strankama Konvencije i između EU-a i Gruzije, čime su prijelazna pravila postala primjenjiva.

Cilj je prijelaznih pravila o podrijetlu uvođenje blažih pravila radi jednostavnijeg utvrđivanja statusa povlaštenog podrijetla za robu. Budući da su prijelazna pravila općenito blaža nego pravila Konvencije, roba koja ispunjava uvjete iz Konvencije mogla bi se smatrati robom s podrijetlom i u skladu s prijelaznim pravilima o podrijetlu, osim određenih poljoprivrednih proizvoda razvrstanih u poglavlja 2., od 4. do 15. i 16. (osim prerađenih proizvoda ribarstva) i

¹ SL L 261, 30.8.2014., str. 4.

² SL L 54, 26.2.2013., str. 4.

³ SL L 381, 27.10.2021., str. 78.

poglavlja od 17. do 24. Harmoniziranog sustava jer su za te proizvode prijelazna pravila o podrijetlu različita ili stroža od onih iz Konvencije.

Prijelazna pravila o podrijetlu primjenjuju se usporedno s pravilima o podrijetlu iz Konvencije, čime se stvaraju dvije različite zone kumulacije.

U prijelaznim pravilima predviđa se „propusnost” između ta dva skupa pravila o podrijetlu tako što se dopušta da se dokaz o podrijetlu izda retroaktivno na temelju dokaza izdanog u skladu s pravilima Konvencije, pod uvjetom da dotični proizvodi ispunjavaju zahtjeve obaju skupova pravila.

Postojeća odredba prijelaznih pravila o „propusnosti” između ta dva skupa pravila o podrijetlu (članak 21. stavak 1. točka (d) Dodatka A Protokolu o pravilima o podrijetlu) dovela je do složenog carinskog postupka koji gospodarskim subjektima onemogućuje da u potpunosti iskoriste prednosti primjene prijelaznih pravila usporedno s Konvencijom.

Stranke su se dogovorile da će prijelazna pravila primjenjivati unaprijed kako bi trgovinske tokove i carinske prakse prilagodile predstojećem stupanju na snagu izmjene Konvencije (na kojoj se prijelazna pravila temelje). Stoga je primjereno olakšati primjenu „propusnosti” tijekom preostalog razdoblja primjene prijelaznih pravila do stupanja na snagu izmjene Konvencije.

Stoga bi se članak 8. Dodatka A Protokolu I trebao mijenjati kako bi se olakšala primjena postojeće „propusnosti” između Konvencije i prijelaznih pravila o podrijetlu.

Stajalište koje EU treba zauzeti u Carinskom pododboru trebalo bi utvrditi Vijeće.

Predložena izmjena tehničke je prirode i odnosi se na trenutačno primjenjiva prijelazna pravila o podrijetlu između stranaka i ne utječe na sadržaj protokola o pravilima o podrijetlu. Stoga nije potrebna procjena učinka.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali „postoji mogućnost da presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”⁴.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Carinski pododbor tijelo je osnovano na temelju sporazuma, to jest Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane.

Akt koji Carinski pododbor treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

⁴ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojem se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 4. prvi podstavak UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. UTJECAJ NA PRORAČUN

Pojednostavnjenje „propusnosti” između Konvencije i prijelaznih pravila o podrijetlu nema mjerljiv učinak na proračun EU-a jer se njegovo područje primjene uglavnom odnosi na olakšavanje trgovine i konsolidaciju suvremenih praksi carinskih tijela. Pojednostavnjenje je usmjereno na područja koja ostaju u nadležnosti tijela, a da se pritom ne ugrozi sadržaj pravila na temelju kojih roba stječe status povlaštenog podrijetla i koja olakšavaju primjenu postojećeg načela „propusnosti”.

6. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Carinskog pododbora izmijeniti Protokol I uz Sporazum, primjereno je taj akt nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba donijeti u ime Europske unije u Carinskom pododboru osnovanom Sporazumom o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane, o izmjeni Protokola I uz taj Sporazum, u pogledu definicije pojma „proizvodi s podrijetlom” i načina administrativne suradnje u odnosu na „propusnost” Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla i prijelaznih pravila o podrijetlu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je Odlukom Vijeća 2014/495/Euratom¹ sklopila Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane („Sporazum”), koji je stupio na snagu 1. srpnja 2016.
- (2) U skladu s člankom 74. stavkom 3. Sporazuma Carinski pododbor može donositi odluke. U skladu s člankom 4. Protokola I, Carinski pododbor osnovan člankom 74. stavkom 1. Sporazuma („Carinski pododbor”) može odlučiti izmijeniti odredbe tog protokola.
- (3) Carinski pododbor treba na svojem sljedećem sastanku donijeti odluku o izmjeni Protokola I uz Sporazum.
- (4) Primjereno je utvrditi stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u okviru Carinskog pododbora jer će odluka Carinskog pododbora biti obvezujuća za Uniju.
- (5) Na prvom tehničkom sastanku o prijelaznim pravilima o podrijetlu, održanom 5. veljače 2020. u Bruxellesu, većina ugovornih stranaka Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija”)² složila se s provedbom revidiranih pravila Konvencije³ („prijelazna pravila o podrijetlu”⁴)

¹ Odluka Vijeća od 16. lipnja 2014. o odobravanju sklapanja od strane Europske komisije, u ime Europske zajednice za atomsku energiju, Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane (SL L 261, 30.8.2014., str. 744.).

² SL L 54, 26.2.2013., str. 4.

³ Odluka Vijeća (EU) 2019/2198 od 25. studenog 2019. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu izmjene Konvencije (SL L 339, 30.12.2019., str. 1.)

⁴ SL L 381, 27.10.2021., str. 78.

usporedno s pravilima Konvencije, na prijelaznoj bilateralnoj osnovi, do donošenja revidiranih pravila Konvencije.

- (6) Primjena prijelaznih pravila o podrijetlu jamči prilagodbu trgovinskih tokova i carinskih praksi do stupanja na snagu revidiranih pravila Konvencije 1. siječnja 2025. na kojima se temelje prijelazna pravila o podrijetlu.
- (7) Od 1. rujna 2021. na snagu je stupila mreža bilateralnih protokola o pravilima o podrijetlu među ugovornim strankama Konvencije⁵, čime su prijelazna pravila postala primjenjiva⁶.
- (8) Cilj je prijelaznih pravila o podrijetlu uvođenje blažih pravila radi jednostavnijeg utvrđivanja statusa povlaštenog podrijetla za robu. Budući da su prijelazna pravila općenito blaža nego pravila Konvencije, roba koja ispunjava pravila o podrijetlu iz Konvencije mogla bi se smatrati robom s podrijetlom i u skladu s prijelaznim pravilima o podrijetlu, osim određenih poljoprivrednih proizvoda razvrstanih u poglavlja 2., od 4. do 15. i 16. (osim prerađenih proizvoda ribarstva) i poglavlja od 17. do 24. Harmoniziranog sustava. Prijelazna pravila o podrijetlu primjenjuju se usporedno s pravilima o podrijetlu iz Konvencije, čime se stvaraju dvije različite zone kumulacije. Stoga bi, kako bi se olakšala primjena „propusnosti” između Konvencije i prijelaznih pravila o podrijetlu predviđenih člankom 21. stavkom 1. točkom (d) Dodatka A Protokolu I uz Sporazum, trebalo izmijeniti članak 8. Dodatka A Protokolu I uz Sporazum,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Carinskom pododboru osnovanom Sporazumom o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane, o izmjeni Protokola I uz taj Sporazum temelji se na nacrtu odluke Carinskog pododbora priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

⁵ EU, Island, Švicarska (uključujući Lihtenštajn), Norveška, Farski Otoci, Izrael, Jordan, Palestina (ovaj naziv ne tumači se kao priznanje Države Palestine niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju), Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo (ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova), Sjeverna Makedonija, Srbija, Crna Gora, Gruzija, Republika Moldova i Ukrajina

⁶ SL C, C/2024/1637, 20.2.2024.